

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Актуальні
проблеми фінансового права»

Кафедра економічної безпеки та
приватного права

Статус дисципліни	вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Форма здобуття вищої освіти	заочна
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2025/2026
Форма підсумкового контролю	залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання посада	Кошинець Маріанна Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри економічної безпеки та приватного права
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=duQUsM4AAAAJ&hl=uk https://orcid.org/0000-0001-9301-0432
Контактний телефон	098 706 32 29
Електронна адреса	marianna80@ukr.net
Розклад навчальних занять	https://asu.naiu.kiev.ua/time-table/teacher?type=0
Консультації	Очні: (відповідно до окремого графіка кафедри) Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття здобувачами вищої освіти теоретичних та практичних знань у сфері фінансового права, прищеплення навичок аналізу його джерел, використання принципів та норм у практичній діяльності фахівців органів державної влади та місцевого самоврядування для розбудови сучасної правової держави та здійснення ефективної фінансово-правової політики.

Тривалість: 3 кредити. Загальна кількість годин – 90; аудиторних - 8 годин, самостійної роботи – 82 години.

Форми та методи навчання: словесні методи навчання (пояснення, розповідь, навчальна дискусія); методи індукції та дедукції; методи аналізу та синтезу; метод порівняння.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється на семінарських та практичному заняттях відповідно до навчальних питань теми з метою виявлення готовності здобувачів вищої освіти до заняття (усне фронтальне та індивідуальне опитування, обговорення питань семінарського заняття, вирішення практичних завдань на практичному занятті, обговорення результатів вирішення практичних завдань). Оцінювання здобувача вищої освіти з дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття (виставлення балів від 2 до 5).

Підсумковий контроль. Розподіл балів, з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти, відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності з навчальної роботи здобувача вищої освіти з дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача (помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1 = 12$ ($60 : 5$))), отриманого на семінарських та практичному заняттях та самостійної роботи з опанування навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів з аудиторної роботи здобувачів становить 60 балів, підсумкового контролю - 40 балів.

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю здобувача вищої освіти визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача, отриманого за кожне питання підсумкового тесту, помноженого на коефіцієнт K_2 ($K_2 = 8$ ($40 : 5$))) з округленням результату до цілого числа.

Пререквізити: «Державна політика в сфері національної безпеки: теорія та практика», «Запобігання корупції в публічній сфері».

Постреквізити: «Антикорупційна політика».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
РН02 розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення; РН08 Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм; РН06 Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.	Загальні компетентності ЗК01 здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; ЗК03 здатність розробляти та управляти проектами; ЗК04 здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. Фахові компетентності ФК02 здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери; ФК06 здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України; ФК07 здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

навички коректного обговорення напрямів вирішення актуальних проблем фінансового права;

вміння комунікувати, переконувати співрозмовників та чути точку зору інших;

здатність комплексної оцінки ситуації та наслідків запропонованого рішення щодо її покращення;

здатність користуватися сучасними технологіями збору інформації (нові та вдосконалені програми та платформи, нові опції).

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Публічні фінанси та публічна фінансова діяльність	<i>Лекція</i> Навчальні питання 1. Поняття фінансів, структура фінансової системи України 2. Публічна фінансова діяльність 3. Предмет, метод та система фінансового права	1. Поняття фінансів, їх ознаки та функції 2. Фінансова система України та її структура 3. Фінансові правовідносини: суб'єкт, об'єкт, зміст і особливості 4. Органи влади, що здійснюють фінансову діяльність 5. Фінансове законодавство України 6. Зміст фінансово-правового регулювання 7. Основний метод фінансово-правового регулювання, особливості його застосування 8. Суб'єкти фінансового права 9. Види фінансово-правових норм 10. Міністерство Фінансів України, його функції та повноваження 11. Основні повноваження органів Державного казначейства України 12. Співвідношення правового регулювання з державним управлінням: основні підходи до вирішення питання в сучасній юридичній доктрині
Тема 2. Актуальні питання теорії фінансового права	<i>Семінарське заняття</i> Питання до заняття 1. Теорія фінансового права: еволюція, зміст основних положень 2. Фінансово-правові відносини, їх суб'єкти, об'єкт, зміст та особливості 3. Невирішені питання теорії фінансового права	1. Фінансово-правові норми 2. Види фінансово-правових норм 3. Структура та форми реалізації фінансово-правових норм 4. Поняття фінансових

	4. Основні завдання у вирішенні актуальних питань теорії фінансового права	правовідносин 5. Склад фінансових правовідносин 6. Фінансове право як галузь публічного права 7. Особливі риси відносин, які становлять предмет фінансового права 8. Метод правового регулювання 9. Владність як зміст методу фінансово-правового регулювання, особливості, які реалізуються в імперативних приписах у сфері фінансової діяльності держави 10. Метод субординації, метод погодження, метод рекомендації 11. Система фінансового права, 12. Загальна та особлива частина фінансового права 13. Принципи фінансового права, в яких конкретизуються особливості предмета і методу фінансово-правового регулювання
Тема 3. Актуальні питання реалізації фінансового контролю	<i>Практичне заняття</i> Питання до заняття 1. Сутність, види, методи, організація та органи проведення фінансового контролю 2. Фінансовий контроль державних органів виконавчої влади 3. Сфери повноваження органів законодавчої влади у сфері фінансового контролю 5. Повноваження органів виконавчої влади у сфері фінансового контролю Розбір практичних ситуацій щодо реалізації фінансового контролю	1. Державний фінансовий аудит, органи, що вправі його проводити 2. Органи місцевого самоврядування, що наділені повноваженнями у сфері фінансового контролю 3. Суб'єкти, що мають право проводити аудиторські перевірки суб'єктів господарювання 4. Реалізація громадського фінансового контролю 5. Організаційно-правові форми державного фінансового контролю 6. Фінансовий контроль представницьких органів державної влади 7. Ретроспектива появи

		Рахункових палат у світі, зарубіжний досвід їх діяльності 8. Правовий статус та компетенція Рахункової палати України 9. Контрольні повноваження Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної податкової служби України 10. Аудиторський фінансовий контроль, його сутність, значення 11. Види фінансового контролю за часом та формою проведення, сферою фінансової діяльності, суб'єктним складом органів, що його здійснюють. 12. Поняття «метод фінансового контролю» та «методика фінансового контролю» 13. Методи, що використовують Рахункова палата України та Державна аудиторська служба України
Тема 4. Трансформація та подальший розвиток фінансових правовідносин в Україні	<i>Семінарське заняття</i> Питання до заняття 1. Подальший розвиток бюджетного регулювання в Україні: невирішені питання та основні напрями розв'язання актуальних питань 2. Подальший розвиток правового регулювання міжбюджетних відносин: невирішені питання та основні напрями розв'язання актуальних питань 3. Подальший розвиток податкового права в Україні: невирішені питання та основні напрями розв'язання актуальних питань 4. Подальший розвиток фінансово-правової відповідальності. Дискусійність виділення фінансово-правової відповідальності як	1. Стан реалізації стратегії реформування системи управління державними фінансами України 2. Державна фінансова політика економічного розвитку 3. Шляхи реформування грошово-кредитної політики України 4. Трансформація фінансової системи України в умовах економічних перетворень 5. Ринок фінансових послуг України: проблеми та перспективи розвитку 6. Особливості регулювання валютного

	окремого виду юридичної відповідальності	курсу України 7. Трансформація фінансової політики України в умовах глобалізації 8. Сучасні тенденції формування дохідної частини державного бюджету 9. Особливості та шляхи реформування валютного регулювання в Україні 10. Особливості правового регулювання фондового ринку в Україні 11. Перспективи реформування державних фінансів України 12. Удосконалення бюджетного регулювання економічного розвитку регіонів на засадах фіскальної децентралізації 13. Розвиток міжбюджетних відносин в умовах бюджетної децентралізації 14. Принципи і порядок розподілу видатків бюджетів в Україні 15. Порядок складання проекту та затвердження бюджету в Україні
--	--	--

Основні інформаційні джерела

1. Фінансове право : конспект лекцій / укладач М. В. Плотнікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 253 с.
2. Фінансове право : підручник / О.О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О.А. Лукашев та ін.; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.
3. Фінансове право : посіб. для підгот. до іспитів / Д.О. Білінський, І.М. Бондаренко, О.О. Головашевич та ін.; за ред. О.О. Головашевича. Харків : Право, 2020. 268 с.
4. Фінансове право: навч. посіб. / М.Г. Волощук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. Вид. 3-тє, допов. та перероб. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244 с.
5. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навч. посіб.. К. : ЦУЛ, 2019. 392 с.

6. Хмельков А. В. Державний фінансовий контроль : підручник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 293 с.

7. Гуцаленко Л. В., Дерій В. А., Коцупатрий М. М. Державний фінансовий контроль : навч. посіб. 2-е вид. К. : ЦУЛ, 2019. 424 с.

8. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посіб. / за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2018. 214 с.

9. Податкове право України : навч. посіб. / Г.М. Аванесян, Л.І. Колеснік, С.В. Сарана; за ред. С.В. Сарани. Полтава : Полтав. ін-т економіки і права Відкрит. міжнар. ун-ту розвитку людини «Україна» : Астроя, 2019. 270 с.

10. Податкове право України : підручник / О.О. Головашевич, А.М. Котенко, Є.М. Смичок та ін.; за ред. М.П. Кучерявенка, Н.А. Маринів. Харків : Право, 2019. 440 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни:

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- мультимедійний проектор, комп'ютер, ноутбук, планшет, інтерактивні дошки;
- ресурси для організації дистанційного навчання (Zoom, Google Docs, Telegramm).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання пропусків та незадовільних оцінок відбувається під час чергування викладачів на кафедрі економічної безпеки та приватного права.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, добовий наряд, та інші) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням науково-педагогічним працівником.

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що наукові роботи, доповіді та інші форми роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ, зокрема:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ: рішення Вченої ради НАВС від 24.09.2024, протокол № 21/2-3

2. Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ : Рішення Вченої ради НАВС від 27 березня 2018 р., протокол № 5, введено в дію Наказ НАВС від 30.03.2018 № 422.

3. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (Ухвалене рішенням Вченої ради від 24.04.2018 Затверджено наказом НАВС від 02.05.18 № 642);

4. Порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (затверджений Рішенням Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 12 листопада 2020 року, протокол № 22, уведено в дію наказом НАВС від 08.12.2020 № 1171);

5. Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ (рішення вченої ради НАВС від 28.01.2023, протокол № 2, затверджено наказом НАВС від 31.01.2023 № 2).

6. Положення про змішане навчання в НАВС.

7. Положення про дистанційне навчання в НАВС.

8. Інструкція з організації, проведення та підтвердження ліквідації академічних заборгованостей та академічної різниці учасниками освітнього процесу Національної академії внутрішніх справ з використанням елементів дистанційного навчання.

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт				Підсумковий контроль	Підсумковий а кількість балів
max 60 %				max 40 %	max 100 %
Тема 2	Тема 3	Тема 4	Самостійна робота	залік	
5	5	5	5	40	100

Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 – незадовільно і потребує перескладання

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Маріанна КОЩИНЕЦЬ – професор кафедри економічної безпеки та приватного права Національної академії внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент;

Олександр ЛІСОВОЛ – доцент кафедри економічної безпеки та приватного права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Сергій МАРЧЕВСЬКИЙ - доцент кафедри економічної безпеки та приватного права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Силабус схвалено на засіданні кафедри економічної безпеки та приватного права, протокол №5 від 17.10.2024 року

Завідувач кафедри економічної безпеки та приватного права
полковник поліції

 Лариса ГЕРАСИМЕНКО